

Efektivněji zajistit obranu EU: Jak se Parlament staví k PESCO

25 států EU stvrdilo 11. prosince závazek k prohlubování vzájemné spolupráce v obraně, což je dlouholetý požadavek Evropského parlamentu.

PESCO, akronym z angličtiny pro stálou strukturovanou spolupráci v obraně, „je centrální iniciativou, díky níž budou dosud roztržitěné ostrůvky vojenské spolupráce dány pod jednu střechu,“ uvítal parlamentní zpravodaj pro společnou bezpečnostní a obrannou politiku, německý křesťanský demokrat [Michael Gahler](#), dnes formalizovaný model unijní vojenské integrace. PESCO bylo ustanoveno [společným oznámením](#) podepsaným dvaceti třemi státy EU - mezi nimi i Českou republikou - 13. listopadu 2017. Poté a ke dni formálního vyhlášení Radou pro zahraniční věci 11. prosince se ještě připojilo Portugalsko a Irsko.

PESCO - o co jde

Jak sám název vystihuje, PESCO je strukturovaný proces prohlubování spolupráce v obraně. EU ho má potenciálně k dispozici již osm let - od schválení Lisabonské smlouvy - ale k naplnění ji přiměl až současný kontext ohrožení a nejisté mezinárodní politiky. Členské státy každopádně nadále zůstanou plně suverénní, protože se mohou rozhodnout, kterých [modulů a iniciativ zastřešených PESCO](#) se budou účastnit. Zároveň je ale PESCO zavazuje, protože zveřejnili při přistoupení své konkrétní cíle. Ty se budou každoročně hodnotit a při neplnění může hrozit vyloučení z klubu rozhodnutím ostatních států účastnících se PESCO.

Hlavní přínos spočívá ve sdílení určitých zdrojů, koordinovaném plánování, společném vývoji výzbroje a vojenské techniky. To přinese jak úspory (například sdruženým zadáváním veřejných zakázek), tak posílí interoperabilitu armád evropských zemí a zefektivní evropskou obranu.

Jak upozorňuje [zpráva](#), o které plénum hlasuje tento týden, unijní osmadvacítka investuje celkově sumu, která odpovídá 40 % obranného rozpočtu USA, ale za ni je schopná generovat pouze 15% obranných kapacit v porovnání se Spojenými státy. To svědčí o zásadním problému s efektivitou.

„Musíme přestat s tím, že evropské země si ve zbrojním průmyslu vzájemně konkurují jak uvnitř EU, tak ve vývozech do třetích zemí,“ poznamenává k tomu poslanec Gahler.

Parlament vítá politickou vůli i praktické kroky k Evropské obranné unii

V úterý 12. prosince budou poslanci hodnotit pokrok, který Unie dosáhla ve společné bezpečnostní a obranné politice. Je to výroční zpráva, ale letos v mimořádných souvislostech. Těmi je silná politická vůle prohlubovat spolupráci v obraně. PESCO se koneckonců neúčastní jen tři unijní země: Velká Británie, která se chystá z EU vystoupit, Dánsko, které má výjimku na veškerou spolupráci v obranné politice, a Malta jakožto demilitarizovaný ostrov. Strukturovaná spolupráce PESCO doplňuje [Evropský obranný fond](#) zřízený Evropskou komisí 7. června a postup pro [monitorování investic členských států](#) do obrany, který bude provádět [Evropská obranná agentura](#) a má podpořit společné evropské projekty.

Konkrétní a závazné projekty

Všechny státy EU krom Dánska, Malty a Spojeného království se přidaly k posílené spolupráci v obraně. PESCO se má zaměřit na konkrétní výstupy jako společné jednotky rychlého nasazení, vývoj nové výzbroje a techniky, vytváření jednotných center logistiky a uzlů. Toho času je definováno [sedmáct společných projektů](#), přičemž za vedení odpovídají konkrétní státy. Česko se k vedení žádného projektu zatím nepřihlásilo, Slováci vedou například doprovodná opatření protipožární ochrany.

„Očekávám, že obranná politika EU bude mít hmatatelné výsledky díky tomu, že zahrne konkrétní vojenské formáty jako například mnohonárodní vojenské síly [Eurocorps](#) nebo [evropské velení letecké dopravy](#) pod PESCO,“ komentoval poslanec Michael Gahler.

PESCO versus NATO?

Kritici tvrdí, že jakákoliv evropská obranná struktura bude kontraproduktivní, protože oslabí NATO. Generální tajemník Severoatlantické aliance nicméně PESCO uvítal: „Věřím, že může posílit evropskou obranu, což je dobré pro Evropu, ale také dobré pro NATO,“ [řekl Jens Stoltenberg](#) 13. listopadu. Stejně to vidí i parlamentní zpravodaj Gahler: „NATO se necítí ohroženo. Jsem si jistý, že dvacet dva států EU, které jsou zároveň členy NATO, zajistí, že PESCO bude úspěšné jak v zlepšování interoperability tak schopnosti nasazení našich vojenských sil.“

Souvislosti

[Brífink Think tanku EP o PESCO \(anglicky\)](#)

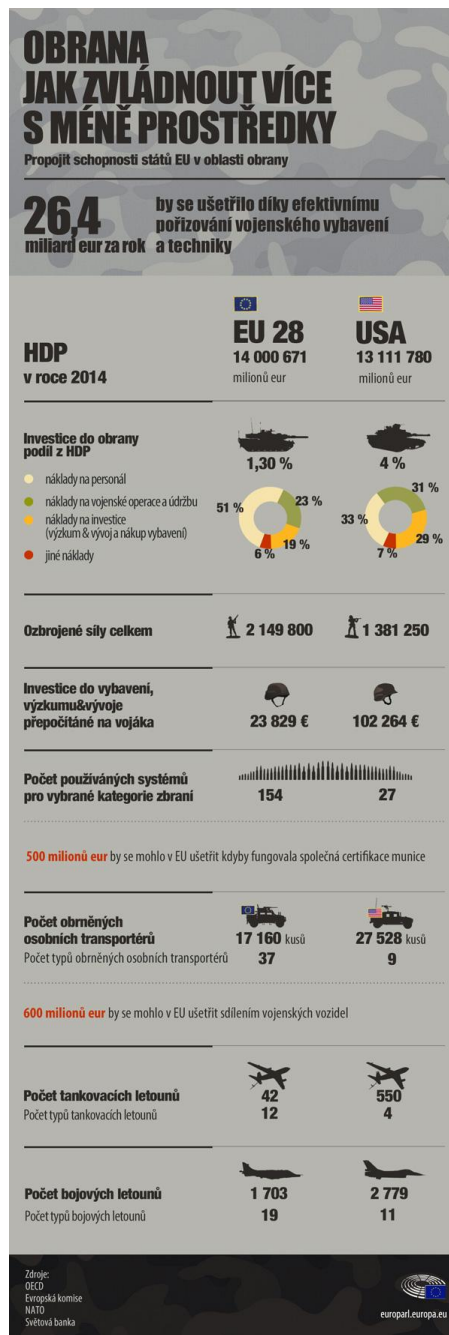
[Tisková zpráva Rady \(11.12.2017\)](#)

[PESCO Factsheet – Evropská služba pro vnější činnost \(anglicky\)](#)

[Tisková zpráva z hlasování pléna o zhodnocení SZBP \(13.12.2017, anglicky\)](#)

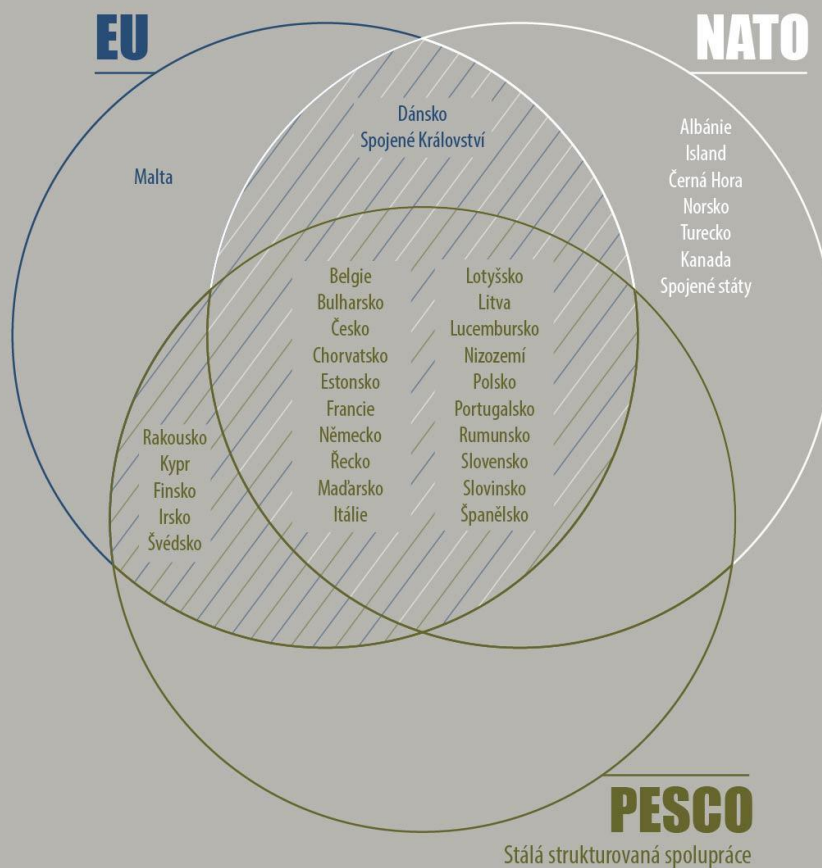
[Usnesení EP o evropské obranné unii \(22.11.2016\)](#)

[Spolupráce EU - NATO \(Think tank EP, prosinec 2016\)](#)



Srovnání efektivity evropské obrany s USA

SPOLUPRÁCE V OBRANĚ KDO KAM PATŘÍ



europarl.eu

Zdroj: Evropská rada

Členství v EU, NATO a stálé strukturované spolupráci PESCO